

Dôvodová správa k Energetickej politike Košického samosprávneho kraja

Materiál „Energetická politika Košického samosprávneho kraja“ je predkladaný na základe uznesenia vlády SR, ktorá na svojom rokovaní dňa 11. januára 2006 prerokovala a schválila návrh **Energetickej politiky SR**. Uznesením č. 29/2006 v bode D.4. odporučila predsedom samosprávnych krajov rozpracovať energetickú politiku SR do regionálnych energetických politík.

Regionálna energetická politika nadväzuje aj na **Koncepciu energetickej efektívnosti SR**, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 576/2007 zo dňa 4. 7. 2007. Vláda SR na svojom rokovaní 24. októbra 2007 uznesením č. 922 schválila aj **Akčný plán energetickej efektívnosti na roky 2008 – 2010**. Cieľom tohto akčného plánu je znížiť energetickú náročnosť tvorby HDP na úroveň priemeru ostatných ekonomicky rozvinutých krajín EÚ a dosiahnuť ekonomicky návratné úspory energie. Opatrenia obsiahnuté v dokumentoch sú smerované na dosahovanie energetických úspor, týkajú sa aj verejného sektora a zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti územnej samosprávy.

Akčným plánom energetickej efektívnosti SR boli schválené horizontálne opatrenia, opatrenia na zvýšenie energetickej efektívnosti budov (sociálna, školská infraštruktúra, zdravotnícka starostlivosť), zvýšenie energetickej efektívnosti spotrebičov, verejnej správy i verejného osvetlenia, odvetví priemyslu, poľnohospodárstva i dopravy. Akčný plán uvažuje s prijatím zákona o energetickej efektívnosti, ako aj s vytvorením **Fondu energetickej efektívnosti**, ktorého hlavným cieľom bude doplnkové financovanie opatrení zameraných na energetickú efektívnosť, najmä na zvýšenie povedomia verejnosti o princípoch energetickej efektívnosti, zabezpečenie systému energetických auditov, podpora racionalizačných projektov a iné aktivity. Na rok 2008 je plánovaný objem finančných prostriedkov vo výške 150 mil. Sk. V rámci energetickej efektívnosti budov pôjde o zlepšovanie tepelno-technických vlastností verejných budov najmä školských budov a budov, v ktorých je poskytovaná zdravotná starostlivosť, ako aj podpora vypracovania energetických auditov v priemysle. Prostredníctvom Programu na podporu dobrovoľných energetických certifikátov/auditov sa uvažuje s poskytnutím nenávratného finančného príspevku na úhradu časti nákladov súvisiacich so zabezpečením dobrovoľného energetického certifikátu alebo auditu nevýrobnej budovy, s podporou na obmenu bielej techniky s nižšou spotrebou energie a ďalšími opatreniami.

Predkladaný **návrh Energetickej politiky Košického samosprávneho kraja** nadväzuje na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK, schválený v Zastupiteľstve KSK v októbri 2002, globálny cieľ č. 4 Dobudovanie infraštruktúry, v rámci ktorého je zadefinovaný špecifický cieľ „Energetická koncepcia“. Zastupiteľstvo KSK na svojom 12. rokovaní dňa 11. júna 2007 schválilo Koncepciu využívania obnoviteľných zdrojov energie v Košickom samosprávnom kraji, ktorá je zapracovaná do predkladaného návrhu Energetickej politiky KSK. Energetická politika KSK komplexne rieši celú problematiku zdrojov i spotreby elektrickej energie, ako aj opatrenia pre dosahovanie energetickej efektívnosti.

Návrh Energetickej politiky KSK v úvodnej kapitole analyzuje stav a vývoj energetiky na Slovensku v kontexte s vývojom v členských štátoch EÚ a OECD a v nadväznosti na nariadenia i legislatívu EÚ. Komplexne mapuje situáciu v energetických zdrojoch SR. V rámci druhej kapitoly – Energetická bilancia kraja sa zaoberá zásobovaním elektrickou energiou z aspektu výroby, prenosu i distribúcie, zásobovanie teplom i zemným plynom. Samostatná kapitola je venovaná obnoviteľným zdrojom energie. Piata kapitola formuluje ciele regionálnej energetickej politiky. Ciele smerujú k splneniu jej vízií a rozpracovávajú základné priority do konkrétnejšej podoby.

Hlavné ciele sú:

1. Maximalizácia energetickej efektívnosti na strane výroby, prenosu a spotreby energií (hlavný cieľ, ktorým sú napĺňané priority bezpečnosti a trvalodržateľného rozvoja).
Čiastkové ciele podľa poradia dôležitosti sú :
 - maximalizácia zhodnocovania energie
 - maximalizácia efektívnosti pri získavaní a premenách energetických zdrojov a energií.
 - zvyšovanie energetickej efektívnosti budov a využívanie druhotného tepla v technologických procesoch
 - maximalizácia efektívnosti spotrebičov energie
 - maximalizácia energetickej efektívnosti v doprave
2. Zabezpečenie energetických potrieb spoločnosti na princípe trvalodržateľného rozvoja
Čiastkové ciele podľa dôležitosti sú :
 - minimalizácia používania fosílnych palív
 - minimalizácia emisií skleníkových plynov
 - minimalizácia ekologického zaťažovania budúcich generácií
 - likvidácia ekologickej záťaže z minulosti
3. Zabezpečenie zvýšenia výroby elektrickej energie a tepla z obnoviteľných zdrojov
Čiastkové ciele podľa poradia dôležitosti sú:
 - podpora celoplošného a efektívneho zavádzania výroby el. energie a tepla z obnoviteľných zdrojov energie
 - znižovanie spotreby domácich neobnoviteľných energetických zdrojov

Pre rozvoj územného energetického systému sú navrhnuté **nasledovné nástroje**:

1. Poradenstvo
2. Poradenstvo pre producentov a potenciálnych užívateľov OZE
 - Informačná kampaň
 - Poskytovanie skúseností pri čerpaní štrukturálnych fondov EÚ
3. Podpora a financovanie projektov výskumu a vývoja
4. Podpora jestvujúcich projektov a nové pilotné projekty
 - 3.1 Podpora vybudovania malých demonštračných systémov na výrobu tepla a elektriny
 - Vyhodnotenie bežiacich projektov a ich aplikácie
 - Priama podpora formou štátnej podpory
 - Zohľadnenie energeticke významných a inovatívnych projektov v ÚPN VÚC
5. Medzinárodné programy
 - Zapojenie sa do medzinárodných programov a nadviazanie kontaktov
 - Spolupráca so zahraničnými inštitúciami
 - Analýza stavu využitia OZE na úrovni VÚC a porovnávanie so stavom okolitých krajín a v iných VÚC zo Slovenska
6. Legislatívne opatrenia
7. Návrhy a podpora legislatívnych opatrení na zavádzanie a ekonomické zvýhodnenie OZE

Posledná kapitola je zameraná na **možnosti finančného zabezpečenia rozvoja regionálneho energetického systému**. Zdrojmi financovania môžu byť:

1. Financovanie z vlastných zdrojov (odpisy, zisk, úpisy nových akcií)
2. Financovanie z komerčných zdrojov (kombinácia vlastného a komerčného kapitálu – úver, obligácie, leasing, EPC – Projekt energetických úspor)
3. Financovanie z verejných zdrojov